

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 16 september 2024

Nummer 3949

Onderwerp Raadsbrief "Beantwoorden schriftelijke vragen fractie PvdA en GroenLinks inzake
"welzijns gesprekken en was-wordt lijst dynamisch minimabeleid"

Portefeuillehouder Wethouder Van Veller

1. Aanleiding

Door de fracties van GroenLinks en PvdA zijn schriftelijke vragen ex. artikel 42 van het Reglement van Orde gesteld inzake "welzijns gesprekken en was-wordt lijst dynamisch minimabeleid".

Hieronder volgt de beantwoording van de vragen.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Welzijns gesprek:

Afgelopen juni informeerde wethouder van Veller de gemeenteraad over de voortgang van de welzijns gesprekken. De fracties van GroenLinks en de PvdA willen hier een aantal vragen over stellen.

Vraag 1.

In het bericht wordt benoemd dat bij een drietal mensen de uitkering is stopgezet omdat ze niet zijn op komen dagen bij het gesprek.

Vraag 1.1

Wat is er vanuit de gemeente gedaan om mensen in gesprek te krijgen?

Antwoord

Inwoners hebben een eerste uitnodiging ontvangen per post. Als daarop niet wordt gereageerd volgt een tweede uitnodiging per post. Als op een tweede uitnodiging geen reactie volgt, wordt de uitkering opgeschort en wordt dat per aangetekende brief en normale post bekend gemaakt aan de inwoner. Doordat inwoners wantrouwend of angstig kunnen zijn om de post open te maken door bijvoorbeeld schulden, wordt deze brief per aangetekende post verstuurd. Zo wordt de inwoner erop attent gemaakt dat het belangrijke post is die niet kan blijven liggen. Als daar ook niet op wordt gereageerd, wordt de uitkering beëindigd. De inwoners worden hierover per post geïnformeerd. Naast de uitnodigingen per post en aangetekende brief, wordt per situatie beoordeeld door de consulenten of ook telefonisch contact nodig is. Consulenten weten bijvoorbeeld welke inwoners bang zijn om hun post te openen of bij welke inwoners het contact via een broer, zus of ander contactpersoon verloopt. De consulenten leveren bij elk contactmoment hierbij maatwerk.

Vraag 1.2

Hoeveel pogingen zijn er geweest om met mensen in gesprek te komen?

Antwoord

Er zijn minstens 3 pogingen geweest om met mensen in gesprek te gaan. Van minstens 1 poging is bekend dat de uitnodiging voor het gesprek de inwoner heeft bereikt door de aangetekende post.

Vraag 1.3

Is de uitkering direct stopgezet toen mensen niet op gesprek kwamen?

Antwoord

De uitkering wordt niet meteen stopgezet. Eerst worden er minstens 3 pogingen gedaan om met mensen in gesprek te gaan. Daarna wordt de uitkering eerst 8 werkdagen opgeschort. De opschorting wordt tot maximaal 8 weken verlengd als dat nodig is. De opschorting wordt bekend gemaakt door een aangetekende brief en normale post. Gedurende deze periode wordt geprobeerd met inwoners in gesprek te gaan. Naast dat de brief over de opschorting van de uitkering wordt gestuurd, beoordelen consulenten of ook telefonisch contact met de inwoner hierover nodig is.

Vraag 1.4

Waarom kiest het college om mensen die niet op gesprek komen hun uitkering stop te zetten?

Antwoord

Zonder een gesprek kan de rechtmatigheid van de uitkering niet worden gecontroleerd, waardoor het lastig is om de uitkering vast te stellen. Van inwoners die een uitkering ontvangen, wordt daarnaast ook medewerking verlangd als het college deze rechtmatigheid wil controleren. Het college kiest er niet per definitie voor om een uitkering direct stop te zetten als een inwoner niet op gesprek komt. Als inwoners een gegronde reden hebben dat zij niet op gesprek kunnen komen (bijvoorbeeld door ziekte), stuurt het college aan op een huisbezoek. Als dit niet mogelijk is, dan is in uitzonderlijke gevallen ook de mogelijkheid om het gesprek telefonisch af te doen.

Vraag 2.

Bij een drietal mensen is de uitkering stopgezet omdat zij een uitkering boven de norm hadden.

Vraag 2.1

Hoe veel hoger was het inkomen dan de norm?

Antwoord

Dit is onbekend omdat drie inwoners zelf hebben aangegeven dat zij inkomen hebben boven de norm, zonder dit verder te specificeren.

Vraag 2.2

Was er volgens het college met het stopzetten van de uitkering in alle drie de gevallen sprake van een proportionele reactie op de hoogte van het inkomen?

Antwoord

Bij alle drie de gevallen was er sprake van een proportionele reactie op de hoogte van het inkomen. Bij een besluit om de uitkering stop te zetten, wordt rekening gehouden met de marginale toegestane overschrijding. Daarnaast wordt het stopzetten van een uitkering gedaan binnen de rechtmatigheid van de Participatiewet.

Vraag 2.3

Bij een drietal mensen is de uitkering stopgezet omdat zij geen stukken hebben aangeleverd. Wat heeft de gemeente gedaan om er voor te zorgen dat deze mensen alsnog hun stukken zouden aanleveren?

Antwoord

Het college heeft alle contactmomenten doorlopen zoals benoemd in vraag 1.1. Bij elk contactmoment heeft het college om stukken gevraagd. De stukken kunnen digitaal worden aangeleverd of meegenomen tijdens het gesprek.

Vraag 2.4

Is er sprake geweest van meerdere meldingen en goed contact?

Antwoord

Er is sprake geweest van goed contact en er is meerdere keren geprobeerd om de stukken op te vragen.

Vraag 2.5

Waarom kiest het college om mensen die niet de juiste stukken aanleveren om hun uitkering stop te zetten?

Antwoord

De stukken zijn nodig om de financiële en rechtmatige controle te doen, dit is een vereiste binnen de Participatiewet. Dit betekent onder andere dat er gecontroleerd wordt of de inwoner geen inkomsten (werk, giften, baten vanwege gokken of cryptovaluta) heeft naast de uitkering die de uitkering onrechtmatig maken. Zonder deze stukken kan de rechtmatigheid van de uitkering niet worden vastgesteld.

Vraag 3.

De welzijns gesprekken zijn een middel om te controleren of inwoners recht hebben op hun uitkering, maar ook om te kijken of inwoners recht hebben op andere (inkomens)regelingen.

Vraag 3.1

Zijn er ook mensen wiens uitkering naar aanleiding van het welzijnsgesprek naar boven is bijgeschaafd?

Antwoord

Er zijn geen uitkeringen naar boven bijgeschaafd. Voor uitkeringen gelden standaardtarieven waarbij rekening wordt gehouden met de samenstelling van het gezin en de leeftijd van de inwoner. Als er een uitkering is aangepast, bijvoorbeeld door verandering van de gezinssamenstelling, dan is dit in het systeem verwerkt zonder dat het een bijzonder kenmerk heeft gekregen. Het is hierdoor achteraf niet te achterhalen in hoeveel gevallen dit is gebeurd.

Vraag 3.2

Zijn er ook mensen die naar aanleiding van het welzijnsgesprek andere regelingen aangeboden hebben gekregen en in hoeverre zijn zij begeleidt bij het aanvragen van die regelingen?

Antwoord

Op het moment van de evaluatie van de welzijnsgesprekken waren er 871 welzijnsgesprekken gevoerd. Uit deze welzijnsgesprekken kwam naar voren dat er 743 keer een regeling was waarbij inwoners hier wel recht hadden, maar er geen gebruik van maakten. Dit aantal lijkt heel hoog maar het gaat ook om regelingen zoals de tabletregeling, waarin veel gevallen bewust geen gebruik van wordt gemaakt, omdat er geen behoefte aan is. Een inwoner heeft vaak recht op meerdere regelingen tegelijk, waardoor het getal 743 een vertekend beeld geeft. Inwoners die een regelingen wel wilden aanvragen, zijn vervolgens door de consulent begeleid om de regeling aan te vragen of geholpen om een afspraak te maken met het Sociaal Service Punt om de regeling(en) alsnog aan te vragen. Ook heeft elke inwoner een folder ontvangen met overige instanties die kunnen helpen.

Was-wordt lijst dynamisch minimabeleid

In de was-wordt lijst van het dynamisch minimabeleid wordt duidelijk dat een aantal regelingen worden samengevoegd, geschrapt en aangepast. Onduidelijk is echter wat hiervan de gevolgen zullen zijn. Daarom stellen GroenLinks en PvdA de volgende vragen.

Vraag 4

Over de individuele inkomenstoeslag:

Vraag 4.1

Hoeveel mensen hebben de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de individuele inkomenstoeslag?

Antwoord

Het volgende aantal huishoudens hebben de afgelopen jaren de individuele inkomenstoeslag ontvangen:

2022:	1.189
2023:	1.123
2024 tot en met 29 augustus:	766

Vraag 4.2

Hoeveel van die mensen kregen meer dan 450 euro?

Antwoord

Van het totaal aantal huishoudens dat gebruik heeft gemaakt van de individuele inkomenstoeslag, ontving het volgende aantal huishoudens in de afgelopen jaren meer dan €450:

2022:	311
2023:	271
2024 tot en met 27 augustus:	179

Vraag 4.3

Hoe verwacht het college dat deze mensen rondkomen met 150 euro minder?

Antwoord

Alhoewel de individuele inkomenstoeslag voor gehuwden/samenwonenden, alleenstaande met oude kinderen en gehuwden/samenwonenden met oude kinderen wordt met het nieuwe minimabeleid wordt verlaagd, worden andere regelingen verhoogd. De keuze om één bedrag voor de individuele inkomenstoeslag op te nemen, heeft onder andere te maken met de vereenvoudiging van de regelingen. Daarnaast zijn er voor deze huishoudens extra regelingen aan te vragen. Huishoudens met kinderen kunnen bijvoorbeeld een verhoogde schoolspullen- en kledingpas aanvragen en een tegemoetkoming voor huishoudens met kinderen. Ook is er een tegemoetkoming digitale middelen voor volwassenen opgenomen.

Vraag 5

Over de schoolspullen- en kledingpas:

Vraag 5.1

Wat is er met de sportpas gebeurd?

Antwoord

De gemeente Leidschendam-Voorburg kent geen sportpas. Huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm kunnen wél een Ooievaarspas aanvragen. Met deze pas kunnen zowel volwassenen als kinderen, gratis of met korting, deelnemen aan onder andere sportactiviteiten. Ook met het nieuwe minimabeleid kunnen huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm een Ooievaarspas aanvragen.

Daarnaast kunnen huishoudens met kinderen van 4 tot 18 jaar met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm met het huidige minimabeleid een schoolspullenpas aanvragen. Met het nieuwe

minimabeleid komt daarvoor een schoolspullen- en kledingpas in de plaats. Deze pas kan niet alleen voor schoolspullen gebruikt worden, maar ook voor kleding. Ook het bedrag op de pas wordt flink verhoogd. Voor kinderen op de middelbare school wordt het bedrag bijvoorbeeld verhoogd van €200 naar €475 per jaar.

Vraag 5.2

Is de nieuwe schoolspullen- en kledingpas gelijk aan de sportpas? Is deze ook aan te vragen door een sportclub en kan er ook contributie mee betaald worden?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 5.1.

Vraag 6

Over de tegemoetkoming digitale middelen voor huishoudens:

Vraag 6.1

Waarom is de inkomensgrens voor tegemoetkoming digitale middelen voor huishoudens verlaagd van 130% tot 110%?

Antwoord

De inkomensgrens voor de tegemoetkoming digitale middelen is niet verlaagd. Het college heeft met het nieuwe minimabeleid een bredere doelgroep de mogelijkheid gegeven om een tegemoetkoming voor digitale middelen aan te schaffen. Er is nu een regeling voor alle kinderen voor alle typen digitale middelen én er is een regeling bijgekomen voor huishoudens zonder kinderen.

Met het huidige minimabeleid kunnen de volgende huishoudens met kinderen een tegemoetkoming aanvragen voor digitale middelen:

- Huishoudens tot 130% van de bijstandsnorm met kinderen op het VO (voortgezet onderwijs) of MBO-bol (beroep opleidende leerweg): één keer per 5 jaar een vergoeding van maximaal €540,- voor een computer of laptop per huishouden.
- Huishoudens tot 130% van de bijstandsnorm met kinderen in groep 7 en 8, op het VO of MBO-bol: één keer per 5 jaar een vergoeding van maximaal €310 voor een tablet per kind.
- Huishoudens tot 130% van de bijstandsnorm met kinderen op het PO: één keer per 2 jaar de keuze: tablet óf een schoolspullenpas (beide kan niet).

Met het nieuwe minimabeleid kunnen de volgende huishoudens een tegemoetkoming aanvragen voor digitale middelen:

- Huishoudens tot 130% van de bijstandsnorm met kinderen op het VO of MBO-bol: één keer per 5 jaar een vergoeding van maximaal €300 per kind voor digitale middelen zoals een computer, Chromebook, laptop per huishouden.
- Huishoudens tot 110% van de bijstandsnorm: één keer per 5 jaar een vergoeding van maximaal €200 voor een computer, Chromebook, laptop of tablet per huishouden.

- Huishoudens tot 130% van de bijstandsnorm met kinderen op het PO: één keer per 5 jaar een tablet naast de schoolspullen- en kledingpas per kind.

Vraag 6.2

Waarom is het bedrag dat een huishouden 1x per 5 jaar krijgt bij de tegemoetkoming digitale middelen voor huishoudens verlaagd van €540 naar € 200,00?

Antwoord

De tegemoetkoming digitale middelen is niet verlaagd van €540 naar €200. Zoals bij de vorige vraag is aangegeven krijgen meer huishoudens de mogelijkheid om een tegemoetkoming digitale middelen aan te vragen met het nieuwe minimabeleid. Er is nu één regeling voor alle kinderen voor alle typen digitale middelen én er is een regeling bijgekomen voor huishoudens zonder kinderen. De tegemoetkoming voor huishoudens zonder kinderen is €200.

Vraag 6.3

Hoe verwacht het college dat mensen die een tegemoetkoming krijgen rondkomen met €340 minder per 5 jaar?

Antwoord

Middelbare scholen verwachten dat kinderen een computer, laptop of Chromebook aanschaffen in plaats van een tablet. Met het huidige beleid kunnen huishoudens met kinderen maar één keer per 5 jaar per huishouden een tegemoetkoming voor een computer aanvragen, terwijl meerdere kinderen in een gezin een laptop of computer op de middelbare school nodig hebben. Daarom is ervoor gekozen om de computer en tabletregeling voor kinderen in het VO te bundelen. Er is nu een regeling voor alle kinderen op het VO voor alle typen digitale middelen. Kinderen in het PO werken vaker met een tablet. Met het huidige minimabeleid kunnen kinderen om het jaar kiezen voor een tablet of een schoolspullenpas. Het college vindt het belangrijk dat alle kinderen mee kunnen doen en vindt daarom dat huishoudens niet moeten kiezen tussen een tablet of een schoolspullenpas. De levensduur van een tablet is ongeveer 5 jaar. Met het nieuwe minimabeleid kunnen daarom kinderen elk jaar een schoolspullen- en kledingpas aanvragen én kunnen kinderen in het PO daarnaast ook om de 5 jaar een tablet aanvragen. Naast de regeling voor kinderen is er een regeling voor een tegemoetkoming voor digitale middelen bijgekomen voor huishoudens zonder kinderen.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester